

Bài 3 : QUẢN LÝ TIẾN TRÌNH

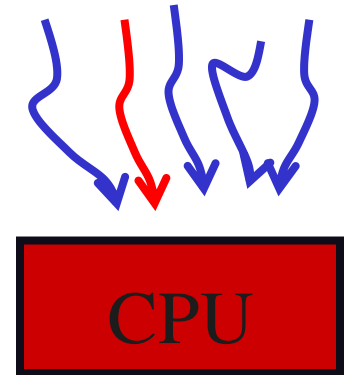

- **Phân chia CPU cho các tiến trình ?**
  - **Tiếp cận**
  - **Mục tiêu ?**
  - **Tổ chức ?**
  - **Chiến lược ?**
- **Trạng thái tiến trình ?**
- **Lưu trữ thông tin tiến trình ?**
- **Các thao tác trên tiến trình ?**
- **Bảo vệ tiến trình ?**
- **Trao đổi thông tin giữa các tiến trình ?**

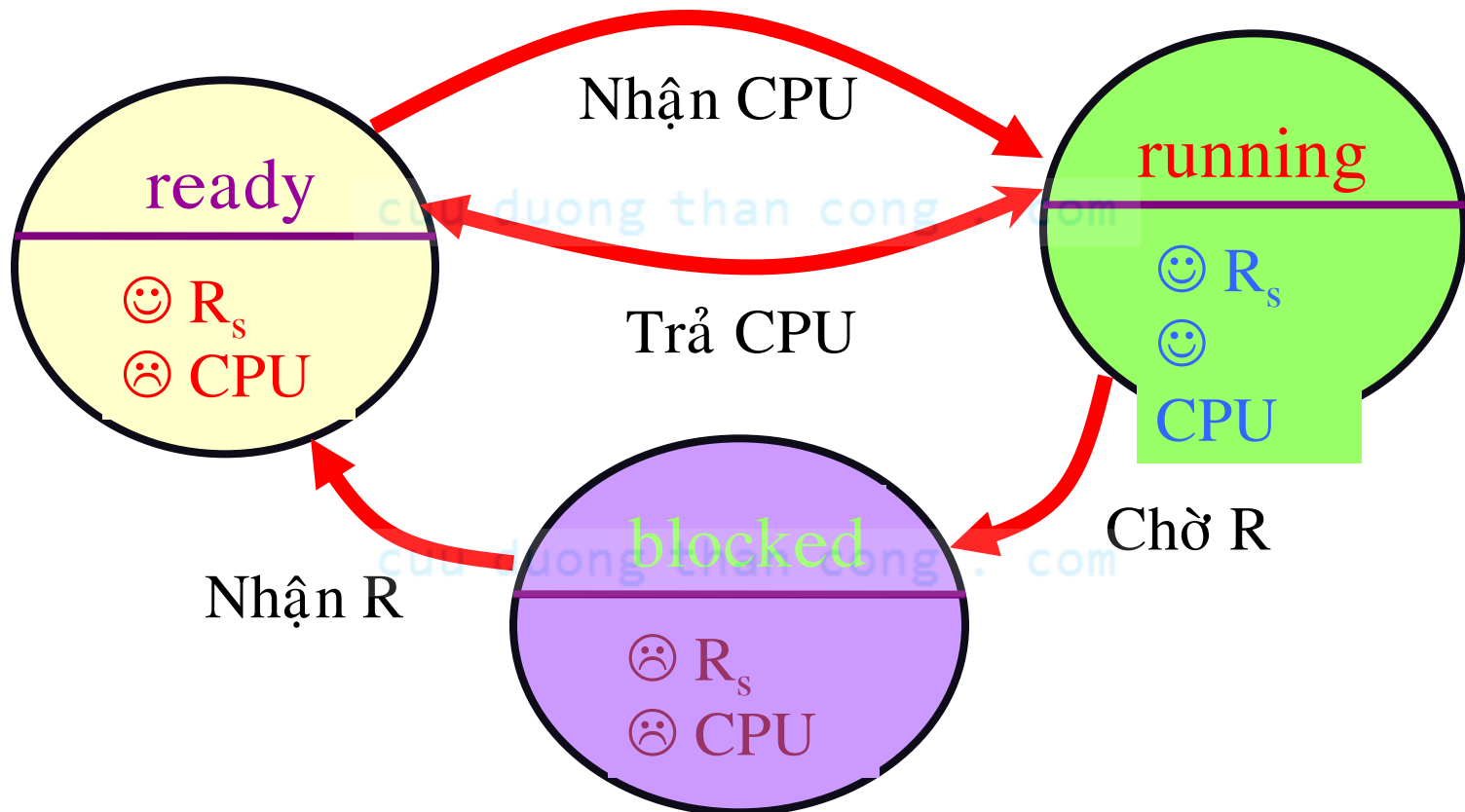
Phân chia CPU ?

- **1 CPU vật lý** : làm thế nào để tạo ảo giác mỗi tiến trình sở hữu CPU riêng của mình ?
- **Dispatcher** luân chuyển CPU giữa các tiến trình:
  - Ngữ cảnh xử lý riêng biệt cho mỗi tiến trình (PCB)

```
while(1)
{
    interrupt  $P_{cur}$ 
    save state  $P_{cur}$ 
    Scheduler gets  $P_{next}$ 
    load state  $P_{next}$ 
    jump to it
}
```

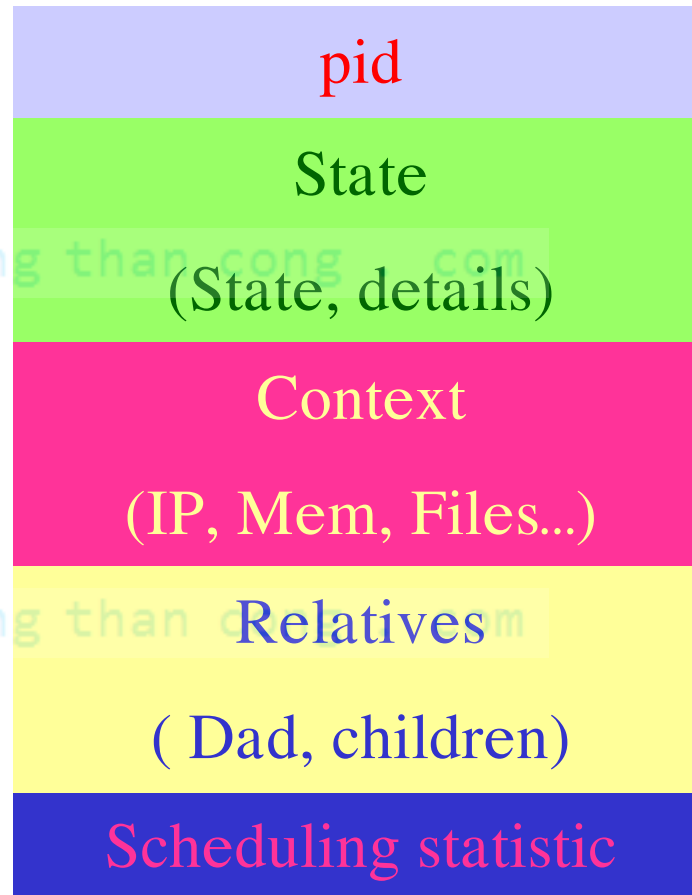

Trạng thái tiến trình ?

Khối quản lý tiến trình trong mô hình multiprocesses

Process control Block
PCB

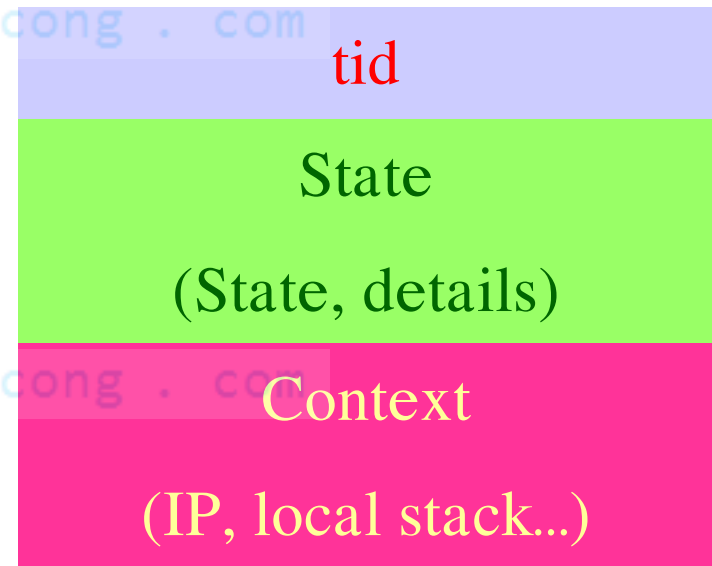

PCB và TCB trong mô hình multithreads

PCB

Thread Control Block
TCB

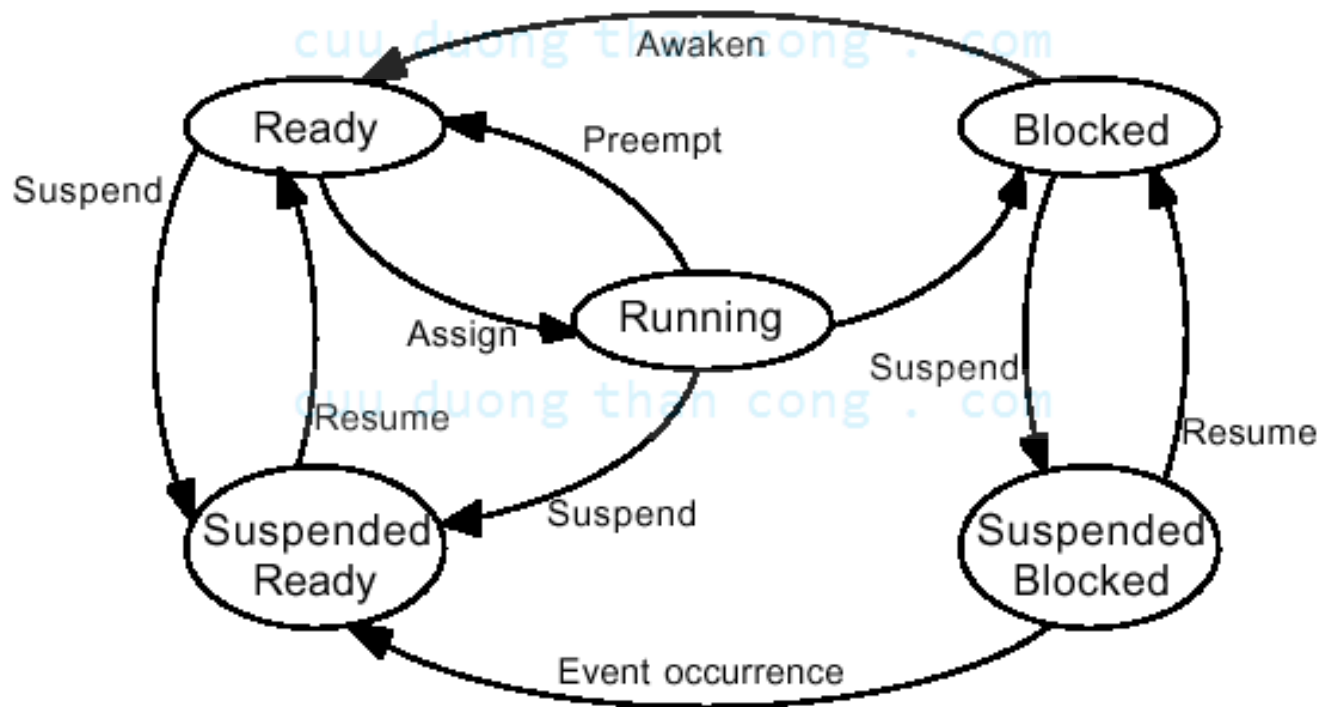
Các thao tác trên tiến trình

- **Tạo lập tiến trình :**
  - **Cấp phát tài nguyên cho tiến trình con ?**
  - **Hoạt động của cha và con độc lập**
- **Kết thúc tiến trình :**
  - **Thu hồi tài nguyên ?**
  - **Ép buộc kết thúc ?**
- **Thay đổi trạng thái tiến trình :**
Assign(), Block(), Awake(), Resume(), Suspend()

Trạng thái tiến trình ?

- Có nhu cầu Suspend & Resume :
  - Hệ thống quá tải
  - Kiểm soát hoạt động của tiến trình con

An ninh trật tự cho môi trường đa tiến trình !

- **Bảo vệ tiến trình :**
  - **Ngăn cản các tiến trình xâm phạm tài nguyên, can thiệp vào xử lý của nhau => KGĐC riêng biệt, 2 mode xử lý**
  - **Bảo đảm quyền tiến triển xử lý cho mỗi tiến trình => công bằng trong các chiến lược phân phối tài nguyên.**
- **Trao đổi thông tin , phối hợp hoạt động ?**
  - **Nhu cầu ?**
  - **Vấn đề ?   => Chương kế tiếp**
  - **Giải pháp ?**

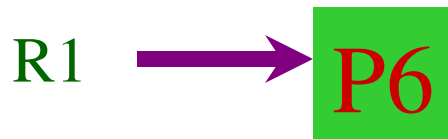
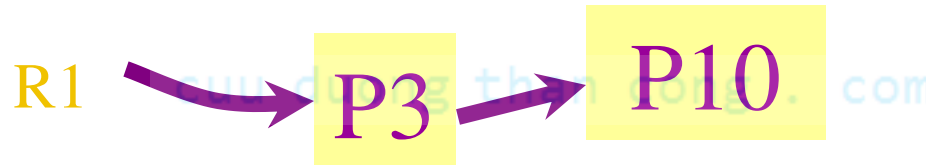

Các danh sách tiến trình

Ready List

Waiting Lists

Điều phối tiến trình

- Mục tiêu ?
- Các cấp độ điều phối
- Thời điểm ra quyết định điều phối ?
- Đánh giá chiến lược điều phối ?
- Một số chiến lược điều phối

Điều phối tiến trình

SCHEDULER

chọn một tiến trình
nhận cpu

DISPATCHER

chuyển đổi ngữ
cảnh

Chuyển đổi ngữ cảnh (context switching)

- **Kịch bản :**
  - Lưu ngữ cảnh tiến trình hiện hành
  - Nạp ngữ cảnh tiến trình được chọn kế tiếp
- **Chi tiết cụ thể phụ thuộc vào phần cứng**
  - general-purpose & floating point registers, co-processor state...
- **Chi phí chuyển đổi ngữ cảnh :**
  - Giữa các tiến trình ?
  - Giữa các tiểu trình ?

Chuyển đổi ngữ cảnh giữa các tiến trình

- Chuyển đổi mode xử lý
- Chuyển đổi IP và các thanh ghi khác của CPU
- Chuyển đổi không gian địa chỉ

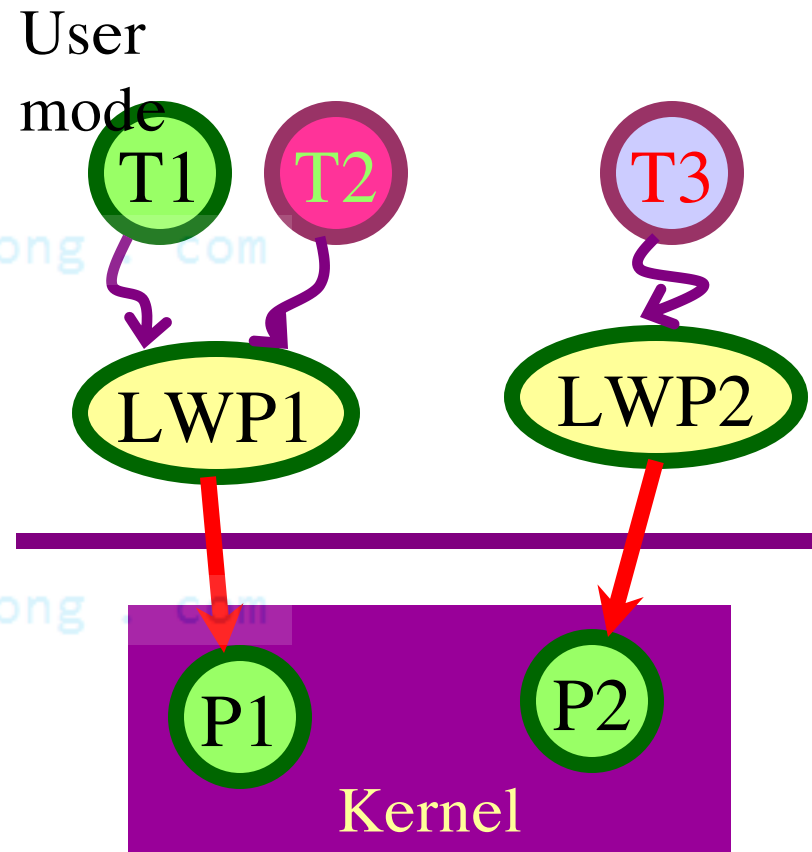
Tiểu trình hạt nhân (Kernel thread)

- Khái niệm tiểu trình được xây dựng bên trong hạt nhân
- Dispatcher làm việc với đơn vị là tiểu trình

Tiểu trình người dùng (User thread)

- Khái niệm tiểu trình được hỗ trợ bởi một thư viện hoạt động trong user mode
- Dispatcher của hạt nhân làm việc với đơn vị là tiến trình
- ThreadDispatcher làm việc với đơn vị là tiểu trình
  - $P \leftrightarrow LWP - T$
- Không cần chuyển đổi chế độ xử lý khi chuyển đổi các tiểu trình cùng thuộc 1 tiến trình.

Kernel
mode

Lựa chọn tiến trình ?

- **Tác vụ của Scheduler**
- **Mục tiêu ?**
  - Sử dụng CPU hiệu quả
  - Đảm bảo tất cả các tiến trình đều tiến triển xử lý
- **Tiêu chuẩn lựa chọn ?**
  - Tất cả các tiến trình đều như nhau ?
  - Đề xuất một độ ưu tiên cho mỗi tiến trình ?
- **Thời điểm lựa chọn ? (Thời điểm kích hoạt Scheduler())**

Mục tiêu điều phối

- **Hiệu quả (Efficiency)**

- ↓ **Thời gian**

- ↓ **Đáp ứng (Response time)**

- ↓ **Hoàn tất (Turnaround Time = $T_{\text{quit}} - T_{\text{arrive}}$):**

- ↓ **Chờ (Waiting Time = $T_{\text{in Ready}}$) :**

- ↑ **Thông lượng (Throughput = # jobs/s)**

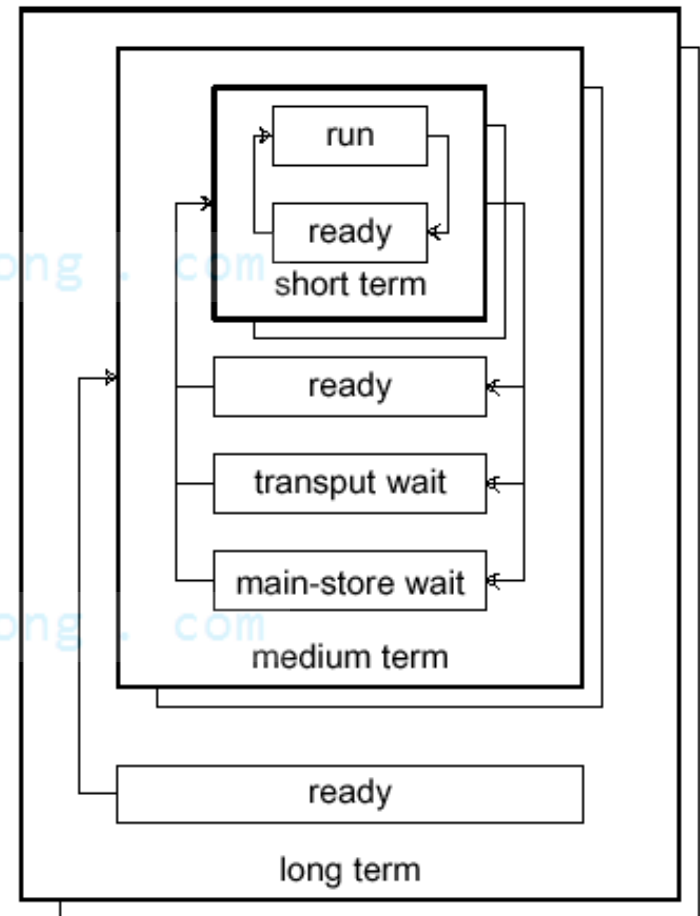
- ↑ **Hiệu suất Tài nguyên**

- ↓ **Chi phí chuyển đổi**

- **Công bằng (Fairness) : Tất cả các tiến trình đều có cơ hội nhận CPU**

Các cấp độ điều phối

- **Longterm scheduling** : chọn tiến trình kế tiếp được khởi động (mang vào bộ nhớ và nhận trạng thái ready)
- **Mediumterm scheduling** : quyết định chuyển tiến trình đang running sang trạng thái blocked.
- **Shortterm scheduling** : chọn 1 tiến trình ở trạng thái ready để chuyển sang trạng thái running.

Thời điểm ra quyết định điều phối

- **Điều phối độc quyền (non-preemptive scheduling):** tiến trình được chọn độc chiếm CPU
- **Điều phối không độc quyền (preemptive scheduling):** tiến trình được chọn có thể bị « cướp » CPU bởi tiến trình có độ ưu tiên cao hơn

Các chiến lược điều phối

- **FIFO**
- **RR**
- **SJF**
- **MULTILEVELFEEDBACK**
- **LOTTERY**

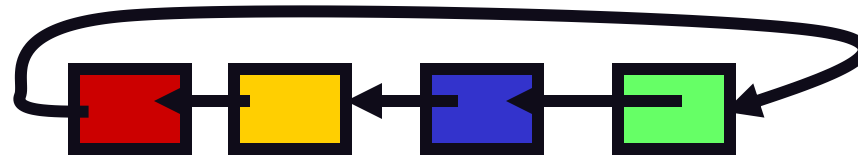
FIFO – RR -SJF

- FIFO

cuu duong than cong . com

- RR

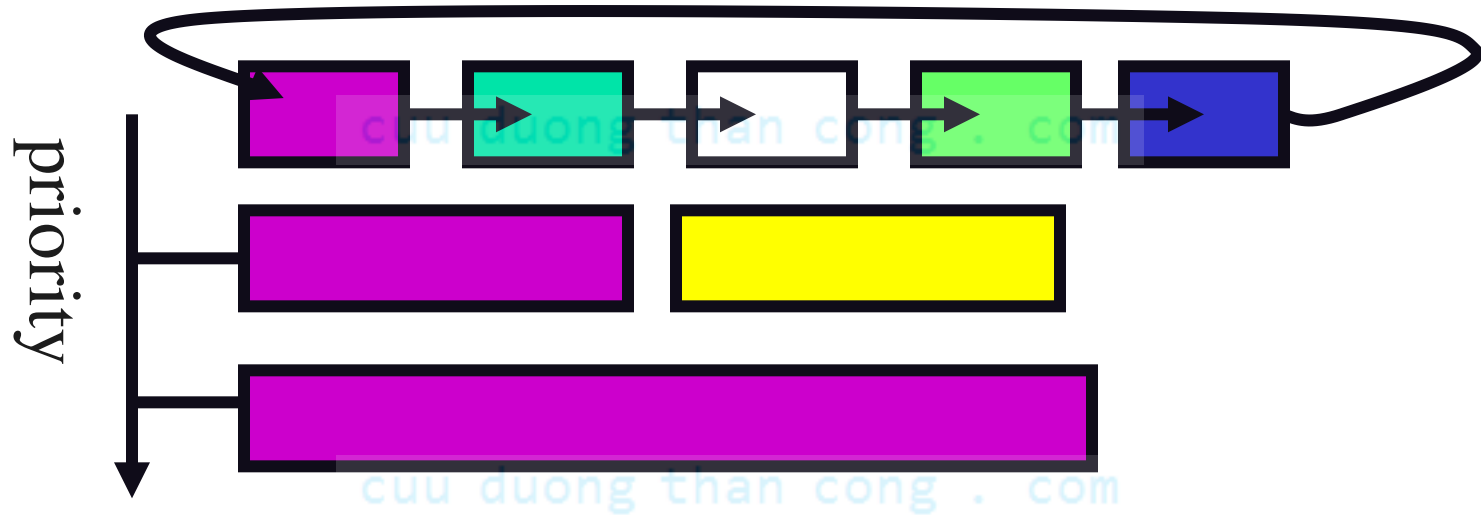

cuu duong than cong . com

- SJF

Multilevel Feedback

Lottery

1

1

1

1

P1

P2

P3

P4

P2 có 25 % cơ hội

1

7

1

1

P1

P2

P3

P4

P2 có 70 % cơ hội